

Інструктивно-методичні матеріали для здійснення вибору закладами загальної середньої освіти підручників (крім електронних) для здобувачів повної загальної середньої освіти та педагогічних працівників з окремих навчальних предметів (гагаузька, новогрецька мови) (8 клас)

Конкурсний відбір підручників (крім електронних) для здобувачів повної загальної середньої освіти та педагогічних працівників у 2025 році з окремих навчальних предметів (8 клас) (далі – Конкурс) здійснюється з метою забезпечення здобувачів повної загальної середньої освіти та педагогічних працівників новим поколінням підручників для Нової української школи з окремих навчальних предметів згідно з переліком, який затверджений наказом Міністерства освіти і науки України від 15.05.25 року № 735 «Про проведення конкурсного відбору підручників (крім електронних) для здобувачів повної загальної середньої освіти та педагогічних працівників у 2025 році з окремих навчальних предметів (інтегрованих курсів) (8 клас)».

Відповідно до Порядку проведення конкурсного відбору підручників (крім електронних) та посібників для здобувачів повної загальної середньої освіти та педагогічних працівників, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 21 вересня 2021 року № 1001, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 11 листопада 2021 року за № 1483/37105 (зі змінами) (далі – Порядок), до проведення Конкурсу долучаються заклади загальної середньої освіти (далі – ЗЗСО). Електронні версії оригінал-макетів підручників розміщуватимуться на офіційному сайті державної установи «Український інститут розвитку освіти» (далі – УІРО) у вільному доступі за покликанням: <https://uied.org.ua/konkurs-pidruchnykiv/perelik-pidruchnykiv-navchalnyh-posibnykiv-dlya-zzso-podanyh-na-konkurs-u-2025-roczy-1-2-3-ta-8-klas/>.

Для організованого проведення вибору закладами загальної середньої освіти (далі- ЗЗСО) підручників органи управління у сфері освіти забезпечують ознайомлення педагогічних працівників з електронними версіями оригінал-макетів підручників та посібників, що братимуть участь у Конкурсі, та заповнення ними спеціальної форми вибору підручників та посібників (додаток 1).

Керівникам ЗЗСО необхідно забезпечити проведення в закладах освіти заходів, на яких ознайомити членів педагогічного колективу з метою і завданнями щодо вибору підручників. Педагогічні працівники ЗЗСО ознайомлюються з електронними версіями оригінал-макетів підручників та посібників.

З метою всебічного ознайомлення педагогічної громадськості з новоствореними підручниками з окремих навчальних предметів УІРО організовує такі заходи:

Проведення онлайн-презентацій учасниками Конкурсу авторських концепцій їхніх підручників за посиланням <https://uied.org.ua/konkurs->

[pidruchnykiv/perelik-pidruchnykiv-navchalnyh-posibnykiv-dlya-zzso-podanyh-na-konkurs-u-2025-roczy-1-2-3-ta-8-klas/](https://uied.org.ua/konkurs-pidruchnykiv/perelik-pidruchnykiv-navchalnyh-posibnykiv-dlya-zzso-podanyh-na-konkurs-u-2025-roczy-1-2-3-ta-8-klas/) з 30 травня по 13 червня 2025 року.

Обговорення поданих на Конкурс електронних версій підручників педагогічними працівниками ЗЗСО за посиланням: <https://uied.org.ua/konkurs-pidruchnykiv/perelik-pidruchnykiv-navchalnyh-posibnykiv-dlya-zzso-podanyh-na-konkurs-u-2025-roczy-1-2-3-ta-8-klas/> з 30 травня по 20 червня 2025 року.

Задля покращення змістового наповнення підручників пропонується надати пропозиції та зауваження на онлайн-платформі «Всеукраїнська школа онлайн», де розміщені електронні версії підручників.

Безпосередній вибір підручників за електронними версіями їхніх оригінал-макетів у комплекті з проєктами обкладинок з кожної назви підручника здійснюють учителі закладів освіти, які викладають навчальний предмет, з якого оголошено Конкурс.

Учителі ЗЗСО здійснюють вибір підручників, формуючи рейтинг з однієї назви підручника. Вибрані підручники схвалюються на засіданні педагогічної ради закладу освіти, протокол якого підписують члени педагогічного колективу, які здійснили безпосередній вибір підручників. Протокол педагогічної ради оприлюднюється на сайті закладу освіти наступного дня після оголошення висновків Конкурсної комісії.

Кількість примірників кожного з підручників має відповідати реальному вибору закладів освіти. Будь-яка зміна вибору закладу освіти не допускається. Кожен учитель закладу освіти має право повідомити на телефонну «гарячу лінію» (044) [592-94-23](tel:5929423) чи письмово на пошту (вул. Митрополита Василя Липківського, 36, м. Київ, 03035) або електронну адресу УІРО (info@uied.org.ua) про вплив або бажання третіх осіб вплинути на його волевиявлення щодо вибору підручників чи про факт зміни волевиявлення вчителів закладу освіти, у якому він чи вона працює.

Відповідно до цих інструктивно-методичних матеріалів ЗЗСО всіх форм власності необхідно заповнити спеціальну форму вибору підручників (додаток 1) з 16 по 20 червня 2025.

Заповнення спеціальних форм відбуватиметься з використанням модуля прозорого вибору підручників на базі інформаційно-телекомунікаційної системи «Автоматизований інформаційний комплекс освітнього менеджменту» (далі – АІКОМ) або будь-якого іншого програмного забезпечення, яке має договір про приєднання до центральної бази даних програмно-апаратного комплексу АІКОМ та відповідає вимогам нормативних документів і може використовуватися для взаємодії з АІКОМ (далі – СПЗ ВП). Інформацію про СПЗ ВП для вибору електронних версій оригінал-макетів підручників та посібників можна отримати за покликанням: <https://aikom.iea.gov.ua/site/journal-connect> або скористатися порталом АІКОМ <https://aikom.iea.gov.ua>, У СПЗ ВП вибір та формування результатів вибору відбувається у вигляді спеціальних електронних форм, які потрібно заповнити. Після заповнення форми результат в електронній формі надсилають до АІКОМ.

Порядок дій ЗЗСО під час створення переліку вибраних підручників та посібників:

1. Відповідальній особі в ЗЗСО за оформлення результатів вибору підручників, яка вперше використовує СПЗ ВП, необхідно отримати у

відповідального в органі управління освітою, якому він підпорядкований, логін та пароль і скористатися ним.

2. У вікні «Налаштування – Редагувати ЗЗСО» меню СПЗ ВП відповідальний у ЗЗСО перевіряє й за необхідності редагує назву ЗЗСО, код ЄДРПОУ, поштову адресу, мову навчання, номер телефону та електронну адресу свого закладу освіти.

3. Відповідальний у ЗЗСО переходить до розділу підручників у СПЗ ВП, де обирає клас у відповідному розділі меню СПЗ ВП та заповнює спеціальну електронну форму з кількістю підручників, вибраних цим закладом освіти.

4. Під час заповнення форми необхідно натиснути на олівець поруч з потрібним підручником / посібником у списку, після чого з'являтиметься вікно редагування, у якому потрібно обов'язково обрати мову навчання для підручника (для підручників, які передбачено перекладати, відкриватиметься відповідне поле з переліком мов, на які здійснюватиметься переклад), а також указати кількість примірників і розподілити 5 альтернативних підручників (на вибір закладу освіти) з цього навчального предмета в порядку пріоритету для даного закладу освіти. Альтернативні підручники, з урахуванням пріоритету, надійдуть до закладу освіти в тому випадку, якщо основний чи інший альтернативний підручник не увійде до переліку підручників, що можуть бути надруковані державним коштом. У випадку, якщо заклад освіти має потребу в підручниках кількома мовами, у цьому ж вікні необхідно натиснути на кнопку створення нової закладки. У новій закладці вікна редагування назв підручників можна буде обрати іншу мову перекладу підручників, кількість примірників для цієї мови, а також альтернативи. Після внесення всіх змін потрібно натиснути «Зберегти».

5. Після заповнення форми необхідно скористатися опцією для перегляду (натиснути кнопку «Перегляд» та перевірити правильність внесених даних), якщо все вірно, то особа здійснює відправлення (натиснути кнопку «Відправити»).

На створений документ потрібно накласти електронний цифровий підпис АЦСК ПАО КБ «ПриватБанк» або АЦСК ІДД ДФС (далі – ЕЦП), а створену форму з результатами вибору підручників відправити на сторінку органу управління у сфері освіти територіальної громади (далі – ОУО). Заклади освіти, які не підпорядковуються ОУО, передають результати вибору в електронній формі (у форматі pdf) за місцезнаходженням цього закладу освіти до відповідного департаменту (управління) освіти і науки обласних, Київської міської військових адміністрацій (далі – Департамент облдержадміністрації). Після відправки з'являється можливість роздрукувати форми. У разі відсутності ЕЦП відповідальний у ЗЗСО у спеціальному вікні зазначає, що бере на себе відповідальність за внесені дані, та вписує свої прізвище, ім'я, по батькові.

Під час заповнення форми вибору підручників у СПЗ ВП закладам освіти необхідно врахувати:

1. ЗЗСО заповнюють спеціальні форми вибору лише для тих підручників, які використовуватимуться в даному закладі освіти у 2025/2026 навчальному році.

2. ЗЗСО заповнюють спеціальну форму вибору підручників для відповідного класу. Опорні ЗЗСО оформлюють вибір електронних версій оригінал-макетів підручників, у тому числі й для своїх філій.

3. Кількість примірників кожного з підручників по кожному класу має відповідати реальному вибору ЗЗСО та визначається як кількість учнів у попередньому класі даного закладу освіти в 2024/2025 навчальному році. Окрім цього, нагадуємо, що **підручники для курсів за вибором та факультативів за державний кошт не друкуються**. Тому зазначення в спеціальній формі вибору підручників кількісних показників з урахуванням забезпечення курсів за вибором та факультативів є порушенням.

4. Якщо в ЗЗСО кількість класів на паралелі більше одного, то можна вибирати різні підручники для кожного класу. Проте, ураховуючи досвід попередніх років, було б краще, щоб учителі ухвалили вибір для закладу освіти однієї назви підручника з кожного навчального предмета.

Звертаємо увагу, що керівники закладів освіти персонально відповідальні за достовірність результатів вибору та своєчасність їх оформлення.

У разі виникнення запитань ЗЗСО можуть звернутися до «Call-центру» щодо допомоги педагогічним працівникам під час конкурсного відбору підручників за телефоном (044) 592-94-23 – організаційно-методичні питання, (068) 279 66 45 – технічні питання. Якщо заклад освіти допустить помилку під час оформлення результатів вибору, лист про скасування форми надсилати не потрібно. У програмі необхідно ввести відповідні корективи та повторно відправити форму. **Варто зазначити, що після створення ОУО узагальненої форми, внесення змін закладами освіти буде неможливим.**

Узагальнення ОУО результатів вибору, здійснені підпорядкованими їм закладами освіти та оформлені ними в АІКОМ, надсилаються Департаментам **23 червня 2025 року**.

ОУО надсилають узагальнені результати вибору до відповідного Департаменту в порядку, встановленому законодавством.

Узагальнені результати вибору ОУО оприлюднюються на власних вебсайтах наступного дня після оголошення висновків Конкурсної комісії, а саме: **після 30.06.2025 року**.

Порядок дій користувачів органів управління освітою в системі АІКОМ під час узагальнення ними результатів вибору підручників та посібників, здійснених підпорядкованими ЗЗСО:

1. Відповідальна особа в ОУО за оформлення результатів вибору ОУО (далі – Відповідальний) авторизується в системі за своїм логіном і паролем (у разі відсутності логіну та паролю потрібно звернутися до відповідальної за вибір підручників та посібників у Департаменті особи).

2. Відповідальний на сторінці ОУО в розділі «ЗЗСО» обов'язково перевіряє наявність усіх підпорядкованих закладів освіти у системі (у разі відсутності одного чи декількох закладів потрібно звернутися до відповідальної за вибір підручників та посібників у Департаменті облдержадміністрації особи).

3. Відповідальний у закладці вибору підручників та посібників системи АІКОМ виставляє відмітки для кожного закладу освіти, який має створити форми з результатів вибору.

4. Відповідальний перевіряє наявність відправлених ЗЗСО форм з результатами вибору.

5. У разі, коли всі ЗЗСО надіслали необхідні форми з результатами вибору, відповідальний створює узагальнену форму.

6. Відповідальний накладає на створену узагальнену форму ЕЦП та відправляє її до відповідного Департаменту.

7. Узагальнені результати вибору ОУО в паперовій або електронній формі засвідчують підписом керівника (заступника керівника) відповідно до вимог законодавства.

Департаменти узагальнюють результати вибору ОУО, оформлені ними в АІКОМ, та надсилають узагальнені результати вибору до УІРО в порядку, встановленому законодавством (у паперовій формі на адресу 03035, м. Київ, вул. Митрополита Василя Липківського, 36, к. 202, в електронній формі на електронну адресу info@uied.org.ua) у строк з **24 по 26 червня 2025 року**.

Узагальнені результати вибору Департаменту оприлюднюються на вебсайті цього департаменту наступного дня після оголошення висновків Конкурсної комісії, а саме: **після 30.06.2025 року**.

Порядок дій користувачів Департаментів облдержадміністрації у системі АІКОМ під час узагальнення ними результатів вибору підручників та посібників, надісланих ОУО, які їм підпорядковані:

1. Відповідальна в Департаменті за оформлення результатів вибору особа (далі – Відповідальний) авторизується в системі за своїм логіном і паролем.

2. Відповідальний перевіряє наявність відправлених підпорядкованими органами управління освітою форм з узагальненими результатами вибору.

3. У разі, коли всі підпорядковані ОУО надіслали необхідні форми з узагальненими результатами вибору, Відповідальний створює узагальнену форму.

4. Відповідальний накладає на створену узагальнену форму ЕЦП та відправляє її до УІРО.

5. Узагальнені результати вибору Департаменту в паперовій або електронній формі засвідчують підписом керівника (заступника керівника) цього Департаменту відповідно до вимог законодавства. Узагальнені результати вибору, які надійшли від Департаментів облдержадміністрації, розглядатиме Конкурсна комісія. За результатами цього розгляду будуть сформовані пропозиції щодо переліку підручників для 8 класу ЗЗСО, які можуть видаватися державним коштом у 2025 році або за рахунок інших джерел не заборонених чинним законодавством. Варто зауважити, що до переліку підручників, які можуть друкуватися державним коштом у 2025 році, можуть не увійти окремі підручники та посібники, обрані певним закладом освіти. У такому випадку до закладу освіти надійдуть друковані примірники тих підручників та посібників, які обрані цим закладом освіти за наступним пріоритетом, наприклад другим (можливо третім – і так далі).

Визначення остаточного переліку підручників та посібників, що видаватимуться державним коштом у 2025 році, відбудеться **до 16 липня 2025 року** в системі АІКОМ автоматично на підставі сформованих рейтингів ЗЗСО і вважатиметься потребою певного ЗЗСО в підручниках на 2025/2026 навчальний

рік. Після цього будь-які зміни щодо назв підручників та їхньої кількості неможливі.

Задля цього органи управління освітою, функції яких здійснюють структурні підрозділи з питань освіти районних, міських (районних у містах) військових адміністрацій узагальнюють оновлені результати вибору, здійснені підпорядкованими їм закладами освіти, та надсилають оновлені узагальнені результати вибору до відповідного Департаменту в порядку, встановленому законодавством. Департаменти узагальнюють оновлені результати вибору ОУО, оформлені ними в АІКОМ та надсилають оновлені узагальнені результати вибору до УІРО в порядку, встановленому законодавством (у паперовій формі на адресу 03035, м. Київ, вул. Митрополита Василя Липківського, 36, к. 202, в електронній формі на електронні адреси info@uied.org.ua).
